

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 24 maja 2016 r. w Kaliszu

odwołania E. B.

od decyzji Nr (...) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 22 września 2015 r. znak (...)

w sprawie E. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

przy udziale zainteresowanego J. B.

o ustalenie ubezpieczenia

1. Zmienia zaskarżoną decyzję Nr (...) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 22 września 2015 r. znak (...) i ustala, iż odwołująca E. B. podlega ubezpieczeniu społecznemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 1 lutego 2015 r.,

2. Zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. na rzecz E. B. kwotę 180,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego.

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) z dnia 22.09.2015 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. stwierdził, iż E. B. nie podlega ubezpieczeniu społecznemu od dnia 01.02.2015 r. jako osoba współpracująca z osobą prowadzącą działalność gospodarczą – J. B..

Od powyższej decyzji odwołanie wniosła E. B., wnosząc o jej zmianę i ustalenia, iż podlega ubezpieczeniu społecznemu z tytułu współpracy z osobą prowadzącą działalność gospodarczą- J. B. od dnia 01.02.2015 r.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd zawiadomił o możliwości wstąpienia do sprawy jako zainteresowany J. B.. J. B. wstąpił do sprawy jako zainteresowany zgłaszając w tym przedmiocie pismo z dnia 09.12.2015 r.

Sąd I instancji poczynił następujące ustalenia faktyczne.

J. B. prowadzi od 27.12.2013 r. działalność gospodarczą pod nazwą Pizzeria (...) w S.ul (...). Działalność polega na prowadzeniu działalności gastronomicznej: produkcja i sprzedaż pizzy, kebabu, zapiekanek, hamburgerów, napojów

bezalkoholowych i alkoholowych do 4,5%, Działalność prowadzona jest w wynajętym lokalu. J. B. nabył pizzerię od M. M.. Pizzeria jako lokal J. B. zaczęła działać od 10.02.2014 r. W 2014 r. w lokalu zatrudnione były B. L. i D. M.. D. M. odeszła w 2014 r. z końcem września z uwagi na rozpoczęcie nauki, B. L. odeszła pracy z końcem lutego 2015 r. W 2015 r. J. B. zatrudnił R. M. i od czerwca 2015 r. F. N. - brata odwołującej. Obie te osoby pracują do chwili rozprawy. W międzyczasie przez okres około miesiąca pracowała także W. P., niezainteresowana dalszym zatrudnieniem.

J. B. wykonuje zatrudnienie w firmie (...) na podstawie umowy o pracę. Z tego tytułu w 2014 r. osiągnął przychód wynoszący 43598,16 zł, przy kosztach – 1668,72 zł. J. B. w firmie pracuje od 4 lat, pierwsze dwa lata jako operator maszyny następnie jako inżynier doskonalenia. Prace wykonuje w systemie jednozmianowym przez 8 godzin dziennie. Rozpoczyna pracę od 6-8- ej godziny, potem musi przepracować 8 godzin. W styczniu i do połowy lutego 2015 r. w firmie (...) przeprowadzano audyt, co wymagało dodatkowego zaangażowania J. B..

W 2014 r. miesięczny przychód z działalności wynosił 9679,38 zł, w 2015 r. – 10357,90 zł. W miesiącach: luty, marzec, kwiecień, maj 2015 r. wykazano stratę, w styczniu 2015 r. – zysk – 57 zł. Za 2013 r. J. B. wykazał przychód z działalności wynoszący 3252,03 zł, a w 2014 r. – 116152,60 zł, przy kosztach 114475,94 zł. – czyli dochód wyniósł 1676,66 zł. J. B. za 2014 r. był zobowiązany do zapłaty podatku od wszystkich przychodów w kwocie 820 zł.

Płatnik zgłasza do ubezpieczenia społecznego 2 osoby na podstawie umów zlecenia od podstawy wymiaru 135 zł i 450 zł.

J. B. z tytułu działalności gospodarczej opłaca jedynie składkę na ubezpieczenie zdrowotne.

J. B. odkupił lokal pizzerii, a odwołująca w nim pracowała wcześniej – do 31.12.2013 r. u poprzedniego właściciela.

J. B. sporządził umowę o współpracy z Biurem (...) w K. w dniu 27.12.2013 r. z kwotą miesięcznego wynagrodzenia 200 zł.

W dniu 13.07.2015 r. J. B. zawarł umowę o pracę w wymiarze 1/2 czasu pracy na okres próbny do 12.08.2015 r. z W. P. na stanowisku barman za wynagrodzeniem 875,00 zł.

Pizzeria jest czynna od wtorku do niedzieli od godziny 12- ej do 21 – ej. Największy ruch jest od piątku do niedzieli

(dowód: informacje Naczelnika II Urzędu Skarbowego w K., umowa o pracę z W. P., dokumenty PIT, wyciąg z książki rozchodów.)

E. B. jest żoną J. B.. Liczy 25 lat. Z zawodu jest fizjoterapeutą – studia licencjackie. Małżonkowie zamieszkują razem. Nie mają zniesionej wspólności majątkowej. E. B. wykazała ubezpieczenie z tytułu umowy zlecenia w okresie od 01.11.2012 r. do 31.12.2013 r. od podstawy wymiaru 450 zł. Jest to umowa zlecenia na podstawie, której odwołująca pracowała u poprzedniego właściciela pizzerii, którą na początku 2014 r. nabył jej mąż od września 2013 r. - J. B.. Następnie E. B. zgłoszona była do ubezpieczeń społecznych jako rolnik. Zgłoszenie E. B. jako rolnik dotyczyło gospodarstwa rolnego jej rodziców położonego około 2 km od S.. E. B. po ślubie mieszkała z mężem u swoich rodziców, a następnie zamieszkała w S. w wynajętym lokalu. Z ubezpieczenia rolniczego E. B. została wyłączona na swój wniosek od dnia 01.02.2015 r.

Z dniem 01.02.2015 r. E. B. została zgłoszona do ubezpieczenia społecznego jako osoba współpracująca z mężem J. B.. W złożonych deklaracjach rozliczeniowych zadeklarowane zostały następujące podstawy wymiaru składek: za okres od lutego 2015 r. do sierpnia 2015 r. po 6267,00 zł. Od maja 2015 r. zadeklarowano przerwę w opłacaniu składek z uwagi na chorobę i macierzyństwo.

Odwołująca miała wykonywać czynności: zastępowanie J. B. w pizzerii, podejmowanie decyzji biznesowych, zakupienie towaru, współpraca z Bankiem Spółdzielczym w S. w ramach zobowiązań kredytowych, przyjmowanie i kontrola dostaw towarów, prowadzenie szkoleń bhp i pp., dbanie o dobre imię firmy

Odwołująca przedstawiła odręczne wpisy co do kontroli temperatury urządzeń chłodniczych w lutym, kwietniu 2015 r., odręczne wpisy co do rejestru rozmrażania, mycia, dezynfekcji urządzeń chłodniczych, odręczne adnotacje co do przyjmowania towaru z 01.04.2015 r. (nie wiadomo jaki towar, nie wiadomo kto), odręczne upoważnienie sporządzone z datą 03.04.2015 r. do podpisania umowy z firmą (...) SA w sprawie współpracy w zakresie obsługi i rozliczania transakcji opłacanych kartami płatniczymi, zaświadczenie Banku Spółdzielczego w P., iż E. B. jest pełnomocnikiem do rachunku rozliczeniowego prowadzonego dla J. B., fakturę z dnia 15.04.2015 r. i z dnia 22.04.2015 r. na zakup przez firmę (...) towarów spożywczych na kwotę 799,06 zł (podpis E. B.), fakturę z dnia 18.04.2015 r. na zakup artykułów – jest na niej napisane nazwisko E. B., w miejscu nieoznaczonym, fakturę z 16.04.2015 r. na zakup artykułów chemicznych i papierniczych na kwotę 192,99 zł (podpis odwołującej jako osoby uprawnionej do odbioru faktury), fakturę z dnia 08.04.2015 r. na zakup towaru na kwotę 640 zł (jest podpis odwołującej przy słowie odebrał), fakturę z dnia 02.04.2015 r. na zakup artykułów spożywczych (jest podpis E. B. w miejscu nieoznaczonym), fakturę z 27.03.2015 r. na zakup artykułów spożywczych (podpis w miejscu – osoby uprawnionej do odbioru faktury), fakturę z 11.03.2015 r. na zakup artykułów spożywczych (podpis E. B. w miejscu – potwierdzenie odbioru towaru), fakturę z dnia 06.03.2015 r. na zakup pizzy i artykułów chemicznych na kwotę 179,19 zł (podpis E. B. jako osoby uprawnionej do odbioru faktury), fakturę z dnia 04.03.2015 r. na zakup artykułów spożywczych na kwotę 50 zł (podpis E. B. jako upoważniona do odbioru towaru), faktura z dnia 18.02.2015 r. na zakup artykułów spożywczych na kwotę 832,50 zł (podpis E. B. jako upoważniony do odbioru towarów), fakturę z dnia 17.02.2015 r. na zakup pizzy na kwotę 61,50 zł (podpis E. B. jako uprawniona do odbioru faktury), fakturę z dnia 13.02.2015 r. na zakup artykułów spożywczych na kwotę 230,60 zł (podpis E. B. jako uprawniona do odbioru faktury), fakturę z dnia 11.02.2015 r. na zakup artykułów spożywczych na kwotę 611,23 zł (podpis B. pod słowem odebrał), fakturę z dnia 06.02.2015 r. co do napojów na kwotę 11,41 zł (podpis B. w rubryce odbiór towaru).

(dowód: zeznania odwołującej, decyzja o wyłączeniu odwołującej z ubezpieczenia rolniczego, przedstawione i wskazane wyżej dokumenty)

W związku z ciążą odwołująca pozostawała pod opieką lekarza P. B.. Do tego lekarza odwołująca zgłosiła się w dniu 21.11.2014 r. r. – w 5 tygodniu ciąży. Od dnia 01.05.2015 r. odwołująca korzystała ze zwolnień lekarskich.

Dziecko urodziło się w dniu (...) r.

(dowód: karta ciąży, historia przebiegu ciąży, informacja lekarza prowadzącego,)

Wysokość podstawy wymiaru podyktowana była chęcią zapewnienia godnej emerytury dla odwołującej, według twierdzeń odwołującej i jej męża.

Kwota zapłaconych składek przez E. B. za okres od 01.02.2015 r. do 30.04.2015 r. wyniosła 7512,88 zł, a kwota żądanych świadczeń z ubezpieczenia społecznego po 89 dniach ubezpieczenia: 14961,58 zł – zasiłek chorobowy i 52492,44 zł – zasiłek macierzyński.

Świadek B. B. (1) podał, iż w 2014 r., w 2015 r. dostarczał gaz do pizzerii. Dzwoniła do niego E. B. i ona butlę odbierała. Świadek H. D. potwierdził, iż jako klient pizzerii bywał tam od około 2 lat i widział E. B., gdy obsługiwała klientów. Świadek W. widział odwołującą przy pracy, nie wiedział kto pracował w pizzerii wcześniej, ale wskazała iż odwołująca tam pomagała i kontrolowała.

Świadek N., brat odwołującej, pracuje w pizzerii od czerwca 2015 r. Wcześniej pracował w firmie dekarzkiej, kończył pracę po 16- tej, twierdzi iż pomagał siostrze np. przy zakupach. Potwierdził, iż odwołująca pomagała w pizzerii od kiedy lokal ten prowadzi J. B..

Odwołująca wykonywała współpracę przy prowadzeniu działalności gospodarczej od dnia 01.02.2015 r.

(dowód: zeznania odwołującej, zeznania J. B., zeznania świadków B. B. (1), H. D., F. N., O. W.)

Zgodnie z art. 6 ust 1 pkt.5 i art. 13 pkt.4 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. 2015.121 t.j) obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnym, rentowym i wypadkowym -podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej prowadzą działalność gospodarczą od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności bądź osoby z nimi współpracujące.

Stosownie zaś do treści art. 1 ust 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2014 r. poz. 159) osobom ubezpieczonym w razie choroby lub macierzyństwa, przysługują świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą.

W myśl art. 4 w ust 1 punkt 2 i ust.2 ustawy zasiłkowej ubezpieczony podlegający dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu nabywa prawo do zasiłku chorobowego po upływie 90 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego.

Zgodnie z art. 11 cytowanej ustawy zasiłek chorobowy wynosi miesięcznie 100% podstawy wymiaru jeżeli niezdolność do pracy przypada w okresie ciąży.

W myśl art. 48 ustawy zasiłkowej podstawę wymiaru zasiłku chorobowego dla osób nie będących pracownikami stanowi przychód za okres 12 miesięcy poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy: jeżeli niezdolność powstała przed upływem tego okresu, podstawę wymiaru zasiłku chorobowego stanowi przychód za pełne miesiące kalendarzowe.

W myśl art. 8 ust 11 cyt ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych za osobę współpracującą z osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność gospodarczą, uważa się małżonka, dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione, rodziców, macochę i ojczyma oraz osoby przysposabiające, jeżeli pozostają z nimi we wspólnym gospodarstwie domowym i współpracują przy prowadzeniu działalności.

Zgodnie z treścią wyroku SN z dnia 20.05.2008 r. w sprawie II UK 286/2007 za współpracę przy prowadzeniu działalności gospodarczej powodującą obowiązek ubezpieczeń emerytalno- rentowych uznać należy taką pomoc udzieloną przedsiębiorcy przez jego małżonka, która ma charakter stały i bez której stanowiące majątek wspólny małżonków dochody z tej działalności nie osiągałyby takiego pułapu jaki zapewnia ich współdziałanie przy tym przedsięwzięciu. Nie każda praca na rzecz osoby najbliższej prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą może być uznana za współpracę przy prowadzonej działalności. Ciężar gatunkowy działań osoby współpracującej musi być dla tej działalności istotny, musi pozostawać w związku z przedmiotem działalności oraz charakteryzować się systematycznością, stabilnością, zorganizowaniem, powtarzalnością, wykonywaniem w znaczącym czasie.

W związku z powyższym, aby ocenić prawidłowość zaskarżonej decyzji, ustalić należało, czy odwołująca faktycznie wykonywała współpracę przy prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej, do której zgłosiła się od dnia 01.02.2015 r.

Czynności podjęte przez odwołującą świadczyły, iż współpraca jest wykonywana. Odwołująca zgłaszając się do ubezpieczenia społecznego jako osoba współpracująca z mężem prowadzącym działalność gospodarczą, była w ciąży. Podlegający konstytucyjnej i ustawowej wzmoczonej ochronie prawnej stan ciąży nie może dyskryminować kobiety w uzyskaniu legalnej ochrony w stosunkach ubezpieczeń społecznych, chociaż też nie powinien jej premiować (uprzywilejowywać) ponad uznane standardy wynikające z przepisów i zasad prawa ubezpieczeń społecznych. Odwołująca miała doświadczenie zawodowe związane z charakterem tej działalności, gdyż pracowała w pizzerii, gdy jej właścicielem była inna osoba. Znała więc lokal i cechy danej działalności. Mąż odwołującej pracuje zawodowo w pełnym wymiarze czasu pracy, stąd jego możliwość w prowadzenie działalności jest ograniczona. Stan zdrowia odwołującej pozwalał jej na wykonywanie czynności stanowiących przedmiot działalności – przygotowywanie i sprzedaż pizzy, przy zaangażowaniu w pracę także innych osób – zatrudnionych w pizzerii. Odwołująca miała umiejętności by te czynności wykonywać, gdyż wcześniej je wykonywała. Nie jest rzeczą Sądu ocena jak przedsiębiorca zaspokaja swoje potrzeby w zakresie realizowania przedmiotu działalności, lecz Sąd może ocenić iż czynności tego przedsiębiorcy w zakresie kreowania dalszych kosztów działalności, są nieracjonalne, nieuzasadnione, nie spełniające

standardów prawidłowego działania. Okoliczności dokonania tych czynności wskazują iż ich celem było także uzyskanie wysokich świadczeń z ubezpieczenia społecznego przez żonę przedsiębiorcy, do których w innej sytuacji nie miałaby prawa. Jednakże w niniejszej sprawie wykazano, iż odwołująca miała możliwość wykonywania współpracy, była potrzebna realizacji tej współpracy i faktycznie wykazano, iż współpraca była wykonywana. Okoliczności sprawy wskazują, iż odwołująca wykonywała czynności związane z działalnością męża, także w okresie wcześniejszym niż data zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego.

Powyższe okoliczności nakazują Sądowi przyjąć, że odwołująca wykonywała współpracę przy działalności gospodarczej męża od dnia 01.02.2015 r.

Mając powyższe na względzie, przyjmując iż odwołująca miała tytuł ubezpieczenia społecznego, jej odwołanie jako uzasadnione należało uwzględnić, o czym orzeczono na podstawie przepisu art. 477¹⁴ § 2 kpc. O kosztach orzeczono w myśl art. 98 kpc.